KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Obecní úřad v Cheznovicích
PSČ 338 06

Chuď 13/13 vyvěšeno: 11.4. sejmuto:

č. j. ŽP/3190/13
Vyřizuje: Mgr. Renáta Zemanová

V Plzni dne 4. 4. 2013

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), a ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny") vydává v souladu s ustanovením § 56 odst. 1, odst. 2 písm. c) a odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny toto opatření obecné povahy na ochranu zvláště chráněného živočicha rorýse obecného *(Apus apus)* a jeho sídel:

I.

Opatřením obecné povahy se za níže uvedených podmínek povoluje výjimka ze zákazů stanovených v ustanovení § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, poškozovat užívaná sídla a rušit v hnízdním období zvláště chráněného živočicha rorýse obecného *(Apus apus)* při rekonstrukci dvou- a vícepodlažních budov sloužících jako hnízdiště rorýsů obecných nebo potenciálně vhodných k hnízdění rorýsů na území ve správní působnosti Krajského úřadu Plzeňského kraje, jako věcně i místně příslušného orgánu ochrany přírody.

II.

Pro účely tohoto opatření obecné povahy se rozumí

a) „rekonstrukcí" stavební úpravy a udržovací práce obvodových stěn včetně atik, zejména zateplování a omítání svislých stěn, stavební úpravy a udržovací práce související s úpravou větracích otvorů a odvětrávaných prostorů (dutin) v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích, včetně montáže lešení potřebného pro tyto činnosti,

b) „budovou vhodnou k hnízdění rorýsů“ dvou- a vícepodlažní panelové budovy, které mají od druhého patra výše na plášti zjevné mezery mezi panely, netěsné staré opláštění (vlnitý plech, laminát apod.), vylámané rohy panelů nebo průchodné min. 3 cm široké kulaté, horizontální nebo vertikální větrací otvory v atice, dále i zděné budovy, které mají od druhého patra výše horizontální průduchy nebo mezeru mezi pozednicí a krovem,

c) „hnízdním obdobím rorýse obecného“ období od 20. 4. do 1. 8. kalendářního roku,

d) „územím ve správní působnosti Krajského úřadu Plzeňského kraje“ území Plzeňského kraje mimo území Národního parku Šumava, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, vojenských újezdů a objektů důležitých pro obranu státu,

e) „typizovanými budkami pro rorýse“ budky speciálních rozměrů uvedených např. na webové adrese: www.rorysi.cz,

f) „průleznými prvky“ prvky umožňující rorýsům snadný průlez k hnízdní dutině uvedené např. na webové adrese: www.rorysi.cz.

III.

Rekonstrukce budov vhodných k hnízdění rorýsů mimo hnízdní období rorýse obecného lze provádět za podmínky realizace níže uvedených ochranných opatření:

1) V případě, že na panelové budově jsou stávající větrací otvory, je podmínkou provedení rekonstrukce:

   a) v atice budovy zanechat odkryté větrací průduchy v min. množství 1 otvor na každé 3 m délky atiky s větracími průduchy,

   b) volné průduchy osadit do zateplení průleznými prvky bez krycích lamel o světlém průměru min. 7 cm,

   c) okraje průlezných prvků před osazením začistit,

   d) průlezné prvky mechanicky zdrsnit, nebo vypískovat,

   e) průlezné prvky osadit tak, aby po osazení nepřesahovaly spodním okrajem ven z fasády,

f) v případě zateplování podstřeší zachovat volný prostor za volnými průduchy min. 20 x 20 cm.

2) V případě, že jsou na plášti budovy vhodné k hnízdění rorýsů před rekonstrukcí mezery mezi panely, skuliny v rozích nebo další viditelné a do pláště či podstřeší prostupné otvory, které není možné při rekonstrukci ponechat volné, je podmínkou provedení rekonstrukce:

a) pod střechu budovy ve výšce atiky, min. však 4 m nad nejbližší překážkou (např. široké římsy) do fasády instalovat typizované budky pro rorýse v počtu minimálně 3 hnízdních komor na každý rekonstruovaný vchod takové budovy,

b) budky umístit vždy do zateplení na stěnu budovy a je-li to možné, umístit je pod střešní římsy na stěny vystavené nižší hlukové či noční světelné zátěži.

3) Pokud bude rekonstrukce budov vhodných k hnízdění rorýsů prováděna v hnízdním období rorýse obecného, je třeba předem všechny vhodné otvory ke hnízdění před hnízdním obdobím dočasně zaslepit a následně při rekonstrukci budovy postupovat podle odstavce 1) a 2).

IV.

Zahájení a ukončení rekonstrukce budov vhodných pro hnízdění rorýsů a oznámí investor písemně Krajskému úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ve lhůtě 7 pracovních dní před zahájením rekonstrukce, respektive 7 pracovních dní po jejím ukončení, tak, aby mohlo být orgánem ochrany přírody sledováno dodržování podmínek vyplývajících z tohoto opatření obecné povahy.

ODŮVODNĚNÍ

Účelem tohoto opatření obecné povahy je zajistit adekvátní ochranu hnízdní populace zvláště chráněného druhu živočicha – rorýse obecného *(Apus apus)* na území Plzeňského kraje. Opatření obecné povahy se vztahuje na provádění rekonstrukcí dvou- a vícepodlažních budov s větracími otvory vedoucími do odvětrávaných prostor (dutin) v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov (dále jen „budovy“), které mohou sloužit jako hnízdiště rorýse obecného.

Rorýs je druhem zvláště chráněného ptáka z řádu svišťounů, který je rozšířen v široké oblasti palearktu. Rorýsi hnízdí dnes téměř výhradně ve vyšších stavbách, ponejvíce v panelových domech, věžích, starých skladech a dalších vhodných vícepodlažních budovách, nejčastěji ve městech. Na rozdíl od ostatních druhů synantropních ptáků však hnízdící rorýsi nepoškozují vzhled budov stavbami hnízd

ani exkrementy, proto je jejich koexistence s člověkem prakticky bezproblémová. Rorýs je přísně tažný pták, který zimuje až na jih od rovníku v Africe. Na zimoviště od nás odlétají již v srpnu, v dubnu se vrací. Ke svému hnízdění využívá různé praskliny, škvíry a otvory na budovách, většinou od druhého patra výše. Rorýsi se živí létajícím hmyzem, v případě jeho nedostatku mohou mláďata upadnout do částečné hibernace, kdy mají až na několik dní zpomalené životní funkce. Rorýs je vynikající letec, dokáže za letu spát, pářit se a ve vzduchu stráví většinu života.

V několika posledních letech začal populaci rorýsů v ČR a tím i v Plzeňském kraji velmi ohrožovat nový fenomén – zateplování výškových budov, zejména starých panelových domů. Tato jinak velmi potřebná a přínosná činnost decimuje stavy rorýsů především ve městech. Plošné pokrývání plášťů budov je velmi rychlé a efektivní, ale pod stavebním polystyrénem je zničeno po celé ČR v hnízdní době velké množství nejen snůšek vajec rorýsů, ale i mláďat. Z výše uvedené biologie a prudce klesající populační četnosti rorýse obecného v ČR vychází definovaná ochranná opatření. Při rychlém úbytku hnízdních možností ptáků zejména na panelových budovách, jsou zbývající vhodné objekty téměř vždy obsazovány a je třeba na ně pohlížet jako na biotop, či velmi pravděpodobná hnízdiště, kde je třeba zachovat alespoň minimální možnosti pro další přežití rorýsů. Rorýsi jsou velmi fixovaní na svá hnízdiště a obtížně obsazují jiná stanoviště, proto je v ochranných opatřeních prioritní zachování aspoň části stávajících otvorů, kde ptáci hnízdili. Nejvhodnějším a nejvíce efektivním opatřením je osazení vletových otvorů přístupnými trubkami při dodržení rozměrů, které vychází z dlouhodobých pozorování biologie rorýsů. Místo trubek lze použít také další průlezné prvky, jejichž parametry jsou známé (např. www.rorysi.cz). Počet ponechaných přístupných otvorů zohledňuje zkušenost ze staveb, kdy lze jen těžko prověřit veškeré otvory, zda jsou dostatečně prostupné do podstřeší. V případech, kdy tato opatření není možné z technologických důvodů aplikovat, je možné jako náhradní opatření instalovat typizované budky pro rorýse. Početnost hnízd na budovách se vzhledem k hnízdní biologii a letové rychlosti ptáků velmi špatně určuje. Rorýsi hnízdí s oblibou ve skupinách, proto instalace 3 budek na jeden vchod je minimum k zachování další populace.

Krajský úřad Plzeňského kraje oznámil dne 23. 1. 2013 veřejnou vyhláškou návrh opatření obecné povahy a vyzval v souladu s § 172 odst. 1 a 5 správního řádu k uplatnění připomínek a námitek ve lhůtě 30 dnů ode dne zveřejnění. Oznámení o návrhu opatření obecné povahy byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách příslušných obcí po dobu nejméně 15 dní.

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Rozhodnutí o námitkách

Proti návrhu opatření obecné povahy podalo včas Stavební bytové družstvo Plzeň-jih, IČ: 00040738, se sídlem Hlávkova 23, 334 01 Přeštice, tyto námitky:

1. Nesouhlas s požadavkem na zachování volných větracích průduchů v min. počtu 20 ks na jeden dům o min. světlém průměru 7 cm z důvodu nezohlednění velikosti domu a počtu jeho vchodů, přičemž tento požadavek je zřejmě v rozporu i se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, v platném znění a s ním souvisejícími předpisy. Navrhuje se tak vypustit odst. 1 z čl. III návrhu opatření obecné povahy.
2. Nejasnost formulace textu odst. 2 v čl. III. návrhu opatření obecné povahy, když nejsou specifikovány „další otvory", které není možné při rekonstrukci ponechat volné, když takovými otvory mohou být např. i ventilační otvory kuchyní. Dále není zřejmé, kdo a jak posoudí, kterých mezer, skulin a otvorů se podmínky opatření obecné povahy týkají. Navrhuje se upřesnění textu.

O výše uvedených námitkách rozhodl Krajský úřad, odbor životního prostředí, takto: **Námitce č. 1 a č. 2 se zčásti vyhovuje.**

Odůvodnění rozhodnutí o námitkách:

1. Námitce týkající se požadavku na zachování volných větracích průduchů v min. počtu 20 ks na dům se částečně vyhovuje tak, že text čl. III odst. 1 písm. a) opatření obecné povahy byl upraven a minimální požadovaný počet zachovaných volných průduchů se stanoví na 1 ks na každé 3 m délky atiky s větracími průduchy. Tento požadavek se týká tedy panelových budov vhodných ke hnízdění rorýsů. Požadavek na zachování větracích otvorů není v přímém rozporu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, v platném znění. Jak je zdejšímu správnímu orgánu známo, značná část předložených projektových dokumentací vyžaduje ponechání otvorů k odvětrání střechy apod. Možnost ponechání volných otvorů v atice souvisí rovněž s použitou technologií a materiálem. Ponechání části otvorů v atice je základní prvek ochrany hnízdišť, přičemž pro případy, kdy není z objektivních důvodů možné ponechat otvory volné, lze využít možnost instalace hnízdních budek.
2. Námitce týkající se definování „dalších otvorů" se vyhovuje v tom smyslu, že do textu čl. III. odst. 2 bylo doplněno, že se jedná o otvory viditelné a prostupné do pláště či podstřeší. Těmito otvory se tedy rozumí i ventilační otvory kuchyní. Posoudit otvory může investor, projektant či stavební dozor; není nutná žádná zvláštní odbornost. Není-li jasné, zda jsou otvory zaslepené, považují se jako průchozí.

Dle § 172 odst. 5 správního řádu se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny opatření obecné povahy.

Opatření obecné povahy se v souladu s § 173 správního řádu zveřejňuje vyvěšením na úřední desce krajského úřadu a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup. Současně jej krajský úřad zaslal příslušným obcím, které v souladu s ustanovením § 173 správního řádu opatření obecné povahy rovněž zveřejní na úřední desce svého úřadu, a to nejméně po dobu 15 dnů.

Poučení
Proti tomuto opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek. Jeho soulad s právními předpisy lze podle ustanovení § 174 odst. 2 správního řádu posoudit v přezkumném řízení, které může být zahájeno nejpozději do tří let od účinnosti opatření.

Účinnost
V souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu nabývá opatření obecné povahy účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce krajského úřadu.

„otisk úředního razítka“

Ing. Jan Kroupar
vedoucí oddělení ochrany přírody

Vyvěšeno dne:..... Sejmuto dne:.....